

Леонід Денисович МИТРОХІН
студент, Національний транспортний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-9906-4036>
e-mail: Leomin2017@gmail.com

Вікторія Василівна ІГНАТЮК
к.т.н., доцент, Національний транспортний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9811-6543>
e-mail: viktoria.ihnatiuk@npp.nau.edu.ua

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ У МЕНЕДЖМЕНТІ

У статті розглянуто визначення цифровізації, досліджено теоретичні основи цифрової трансформації у менеджменті; обумовлено значимість трансформації організації як головного чинника підвищення конкурентоспроможності. Цифрова трансформація дає змогу компаніям адаптуватися до змін і застосувати нові можливості для підвищення ефективності та продуктивності праці. На сьогодні проблеми впровадження дієвої цифрової трансформації на підприємстві набувають особливої актуальності у контексті того, що трансформація постає одним з ключових чинників підвищення конкурентоспроможності організації. Розроблено рекомендації із застосування цифрової трансформації у менеджменті.

Ключові слова: цифровізація, цифрова трансформація, цифрова трансформація в менеджменті, вплив цифровізації

ВСТУП

Цифрова трансформація у сучасному бізнес-середовищі стала необхідною для компаній, які прагнуть впроваджувати інновації та досягати конкурентної переваги. Завдяки швидкому розвитку технологій управлінські процеси й методики зазнають значних змін. Цифрові рішення дають змогу автоматизувати бізнес-процеси, спрощують збирання та аналіз даних, покращують комунікацію та співпрацю між різними відділами та співробітниками. Це допомагає зменшити рутинну роботу, збільшити продуктивність та зосередитися на стратегічному плануванні та інноваціях. Однак цифрова трансформація також створює для менеджменту нові виклики, які потребують уваги та вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питанням дослідження цифровізації та цифрових технологій менеджменту присвятили свої роботи видатні українські вчені, серед яких: С. Сидоренко [4], Г. Чмерук [6], К.І. Новак [2], М. Руденко [3] та ін.

У дослідженні проаналізовано наукові результати, викладені у таких працях. М.В. Руденко склав твердження, що цифровізація – це засіб одержання очікуваного результату, який відповідає вимогам та потребам суспільства і влаштовує виробників та власників бізнесу стосовно можливостей отримання високих прибутків [3]. С.В. Сидоренко проаналізував впровадження та розповсюдження новітніх цифрових технологій у всіх сферах буття сучасної людини в умовах глобалізації [4].

Наукова новизна визначається сукупністю наукових положень, висновків і рекомендацій теоретичного характеру, спрямованих на дослідження можливостей цифрової трансформації у менеджменті.

МЕТА статті - інформаційне викладення головних аспектів цифрової трансформації у контексті менеджменту, розгляд значення цифрової трансформації у

сучасному менеджменті, можливостей та викликів у цифровізації та розроблення рекомендацій із впровадження цифрових рішень.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

У статті застосовано історично-логічний метод: метод систематизації, класифікації й теоретичного узагальнення; метод логічного аналізу і синтезу.

РЕЗУЛЬТАТИ

Стрімкий розвиток цифрової економіки, надмірний рівень динаміки зовнішнього середовища та ринкова конкуренція вимагають від підприємств оптимізації та ефективної побудови бізнес-процесів, а також зосередження уваги на вдосконаленні стратегії конкурентної боротьби. Для визначення сутності поняття «цифрова трансформація» проаналізуємо наукові підходи вчених до розгляду її змісту (табл. 1).

Отже, цифрова трансформація – це культурна, організаційна та операційна зміна організації шляхом розумної інтеграції цифрових технологій, процесів та компетенцій, впровадження цифрових технологій, інструментів та стратегій в організації.

Розуміння можливостей цифрової трансформації є першим кроком для успішного впровадження та застосування цифрових інструментів у всіх сферах діяльності організації. Основні можливості, які надає цифрова трансформація, відображено на рис. 1.

Цифрова трансформація відкриває необмежені можливості для підприємств у різних сферах їх діяльності, надаючи їм конкурентну перевагу та здатність до прогресу та інновацій. Трансформація сприяє створенню нових можливостей для інновацій та розроблення нових продуктів та послуг, що зі свого боку відкриває безліч переваг, які сприяють покращенню ефективності та досягненню конкурентної переваги, проте необхідно також враховувати недоліки, які виникають у цифровій трансформації (табл. 2).

Таблиця 1 – **Визначення цифрової трансформації** (побудовано автором на підставі [1], [2], [5-7])

Автор	Визначення
І.М. Новак [2, с. 218]	Зміна культури та мислення організації під час переходу від традиційних процесів до цифрових технологій.
Г.Г. Чмерук [6, с. 165]	Перехід компанії до цифрового бізнесу за допомогою зміни організаційної культури.
О.В. Бречко [1, с. 16]	Унікальний інструмент цифрової революції, за умови своєчасного і правильного застосування якого вітчизняні підприємства зможуть відтворювати втрачені лідерські позиції у новій цифровій економіці.
Ю.П. Воржакова, О.І. Хлебінська [7, с. 110]	Процес переходу на новий рівень ведення бізнесу зі зміною моделей функціонування, управління і бізнес процесів.
І.В. Струтинська [5, с. 94]	Незворотний процес впровадження цифрових технологій в умовах розвитку ери цифрової економіки.

Рис. 1. **Можливості цифрової трансформації** [розроблено автором]Таблиця 2 – **Переваги та недоліки при впровадженні цифрової трансформації** [побудовано автором]

Переваги	Недоліки
<i>Покращення процесів.</i> Цифрові рішення дають змогу автоматизувати та оптимізувати рутинні та складні бізнес-процеси.	<i>Комплексність впровадження.</i> Цифрова трансформація може вимагати значних змін у бізнес-процесах, структурі організації та культурі підприємства.
<i>Покращений доступ до інформації.</i> Цифрові технології дають змогу збирати, зберігати та аналізувати великі обсяги даних.	<i>Кібербезпека та конфіденційність.</i> Із застосуванням цифрових технологій збільшується ризик кібератак та порушень конфіденційності даних.
<i>Збільшення конкурентоспроможності.</i> Цифрова трансформація дає змогу підприємствам стати більш конкурентоспроможними на ринку.	<i>Відсутність людського фактора.</i> Цифрові технології можуть замінити рутинні завдання та автоматизувати процеси, що може призводити до зменшення необхідності у людській праці.
<i>Інновації та нові можливості.</i> Цифрова трансформація дає змогу впроваджувати нові технології, такі як штучний інтелект, машинне навчання, аналітика даних.	<i>Високі витрати.</i> Впровадження цифрових технологій та інфраструктури може бути дорогим процесом для підприємства.

Таблиця 3 – **Ризики впровадження цифрової трансформації** [побудовано автором]

Ризик	Опис
Зміна культури	Цифрова трансформація вимагає зміни в культурі організації та менталітеті персоналу. Працівники повинні бути готовими до прийняття нових технологій, змін у робочих процесах та способів взаємодії.
Технологічні перешкоди	У впровадженні нових цифрових технологій керівник може зіткнутися з технологічними перешкодами, такими як відсутність необхідної інфраструктури, обмеження в наявних системах та недостатня технічна компетентність.
Безпека даних	Цифрова трансформація включає в себе збільшене оброблення, зберігання та передачу даних, що створює нові виклики для безпеки і конфіденційності інформації.

Підприємства, які ефективно застосовують переваги цифрової трансформації, враховують недоліки, та знаходять ефективні рішення їх подолання, мають потенціал стати лідерами у своїй галузі та досягти стійкого розвитку у впровадженні цифрової трансформації. Однак впровадження цифрової трансформації також веде за собою певні виклики та ризики, що подано у табл. 3.

Для запобігання ризиків у впровадженні цифрової трансформації важливо створити атмосферу сприяння інноваціям, відкритість до змін та постійне навчання, забезпечити наявність необхідних технічних ресурсів та інструментів для успішного впровадження цифрових ініціатив. Організації повинні розробляти ефективні стратегії кібербезпеки та встановлювати механізми захисту даних.

Впровадження цифрової трансформації в управлінні підприємством є складним процесом, який вимагає від керівника уваги, планування та вміння керувати змінами. Для впровадження цифрової трансформації на під-

приємстві застосовують такі рекомендації, які можуть допомогти керівникам у процесі цифровізації:

1. Розроблення стратегії цифрової трансформації, в якій визначено конкретні кроки та заходи досягнення поставлених цілей. Врахування ресурсів, термінів та впливу на персонал.

2. Ознайомлення з новітніми технологіями та інструментами, що може бути застосовно для цифрової трансформації. Вивчення ринкових трендів, аналіз прикладів успіху інших організацій.

3. Створення команди, відповідальної за впровадження цифрової трансформації. Залучення спеціалістів з IT, маркетингу, фінансів та інших відділів, які можуть внести свій внесок у процес.

4. Забезпечення належного навчання та підтримки персоналу з метою адаптації робітників до нових технологій та процесів.

Важливо мати чітку стратегію, залучити команду

експертів, забезпечувати навчання персоналу та створювати культуру змін. Необхідно враховувати безпеку та захист даних, а також постійно вдосконалювати свої технологічні рішення.

ВИСНОВКИ

Отже, сутність цифрової трансформації в менеджменті полягає у динаміці організаційного середовища та бізнес-процесів за допомогою трансформації моделі функціонування організації. За допомогою цифрової

трансформації організації можуть збільшити ефективність своїх операцій, покращити взаємодію з клієнтами, забезпечити більш точну аналітику та приймати обґрунтовані рішення. На основі здійсненого дослідження можна зробити висновок, що цифрова трансформація є необхідною у сучасному світі, де технології швидко розвиваються, а вимоги споживачів змінюються. Вона допомагає організаціям залишатися конкурентоспроможними та готовими до майбутніх викликів.

Список використаних джерел

1. Бречко О.В. Детермінанти цифрової трансформації національної економіки. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. № 4. С. 7–24.
2. Новак І.М. Трансформація менеджменту персоналу в цифровій екосистемі організації. *Соціально-трудова сфера в координатах нової економіки та глобальної соціоекономічної реальності: виклики, шляхи розвитку*: зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2021. С. 218–220.
3. Руденко М.В. Цифровізація економіки: нові можливості та перспективи. *Економіка та держава*. 2018. № 11. С. 61–65.
4. Сидоренко С. Цифрова трансформація суспільства в умовах четвертої промислової революції. *Мультиверсум. Філософський альманах*. 2021. Т. 1. № 1. С. 31–43.
5. Струтинська І.В. Дефініції поняття «Цифрова трансформація». *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 48, С. 91–96.
6. Чмерук Г.Г. Цифрова трансформація як нова форма трансформації фінансових відносин суб'єктів господарювання. *Вісник Одеського національного університету*. 2019. Т. 24. № 4. С. 164–169.
7. Воржакова Ю.П., Хлебінська О.І. Сутність цифрової трансформації з різних позицій підприємців та науковців. *Економіка та держава*. 2021. № 9. С. 107–111.

References

1. Brechko O.V. Determinants of digital transformation of the national economy. *Bulletin of Ternopil National University of Economics*. 2020. № 4, pp. 7–24. (in Ukrainian).
2. Novak I.M. Transformation of personnel management in the digital ecosystem of the organization. *Socio-labor sphere in the coordinates of the new economy and global socio-economic reality: challenges, ways of development*. Kyiv, 2021. pp. 218–220. (in Ukrainian).
3. Rudenko M.V. Digitalization of the economy: new opportunities and prospects. *Economy and State*. 2018. № 11. pp. 61–65. (in Ukrainian).
4. Sydorenko S.V. Digital transformation of society in the fourth industrial revolution. *Multiverse. Philosophical Almanac*. 2021. Vol. 1. № 1. pp. 31–43. (in Ukrainian).
5. Strutynska I.V. Definitions of "digital transformation". *Black Sea Economic Studies*. 2019. № 48. pp. 91–96. (in Ukrainian).
6. Chmeruk H.H. Digital transformation as a new form of transformation of financial relations of economic entities. *Bulletin of the Odesa National University*. 2019. Vol. 24. № 4. pp. 164–169. (in Ukrainian).
7. Vorzhakova Yu.P., Khlebynska O.I. The essence of digital transformation from different positions of entrepreneurs and scientists. *Economy and state*. 2021. № 9. pp. 107–111. (in Ukrainian).

Leonid MYTROKHIN

student, National Transport University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-9906-4036>
e-mail: Leomin2017@gmail.com

Viktoriiа IHNATIUK

PhD in Engineering, Associate Professor, National Transport University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9811-6543>
e-mail: viktorii.ihnatiuk@npp.nau.edu.ua

THEORETICAL APPROACHES TO DIGITAL TRANSFORMATION IN ENTERPRISE MANAGEMENT

The paper is devoted to the study of digital transformation in management. Currently, the problems of implementing an effective digital transformation at enterprises are becoming particularly relevant in the context of the fact that the transformation is one of the key factors in increasing the competitiveness of the organization. Due to the continuous development of technology and the growth of the digital economy, organizations are facing significant changes in the business environment. Digital transformation allows companies to adapt to these changes and use new opportunities to improve efficiency and productivity. The paper examines the definition of digitalization, explores the theoretical foundations of digital transformation in management; due to the significance of the transformation of the organization as the main factor in increasing competitiveness. Digital transformation in today's business environment has become a must for companies seeking to innovate and achieve competitive advantage. Due to the rapid development of technologies, management processes and methods are undergoing significant changes. Digital solutions allow you to automate business processes, simplify data collection and analysis, improve communication and collaboration between different departments and employees. This helps reduce routine work, increase productivity and focus on strategic planning and innovation. However, digital transformation also creates new challenges for management that require attention and solutions. The rapid development of the digital economy, the excessive level of changes in the external environment and market competition require enterprises to optimize and effectively build business processes, as well as focus on improving the competitive strategy.

Keywords: digitalization, digital transformation, digital transformation in management, impact of digitalization